

УДК 657.42

Очеретько Л. М.¹, Бреян К. С.²

¹ канд. екон.наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

² студ. гр. ФЕУ-611 НУ «Запорізька політехніка»

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ТА ШЛЯХИ ЇХ УДОСКОНАЛЕННЯ

Основні засоби складають виробничо-технічну базу та визначають виробничу потужність підприємства. Одним з основних завдань обліку основних засобів є надання повної, правдивої та неупередженої інформації про них.

Методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про основні засоби, а також розкриття інформації про них у фінансовій звітності визначає Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» [1].

Основні засоби – матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі виробництва або постачання товарів, виконання робіт і надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корис-

ного використання (експлуатації) яких більше одного року (або циклу, якщо він довший за рік) [2].

Оскільки матеріальні основні засоби відображаються в балансі та фінансовій звітності в грошовому вираженні, це дає змогу визначити їх загальну вартість, структуру, знос, амортизаційні відрахування, старіння у складі окремих груп та низку техніко-економічних показників.

Бухгалтерський облік основних засобів повинен забезпечити:

своєчасне відображення на рахунках бухгалтерського обліку повної інформації про оцінку, переоцінку і надходження основних засобів, їх внутрішнє переміщення, вибуття;

відображення даних про нарахування амортизації основних засобів за звітний період та їх зносу з початку корисного використання; визначення витрат, пов'язаних з підтриманням основних засобів у робочому стані, їх ремонтом і поліпшенням;

визначення фінансових результатів від реалізації та іншого вибуття основних засобів; інформацію для складання звітності про основні засоби і капітальні інвестиції [3].

Вивчення теоретичних положень, опублікованих праць вітчизняних і зарубіжних вчених свідчать, що облік основних засобів має проблеми, що негативно впливають на процес ефективного використання. До кола таких проблем можна віднести:

різні підходи до термінології та визначення сутності основних засобів у фінансовому обліку й системі оподаткування;

проблема оцінки основних засобів;

проблеми підвищення інформативності первинних документів з обліку основних засобів;

проблема інформаційного забезпечення управління матеріально-технічною базою.

На нашу думку, у напрямі розширення управлінського потенціалу обліку основних засобів необхідно удосконалювати теоретичну та практичну базу обліку основних засобів з метою її адаптації до практичних потреб суб'єктів господарювання, що виникають у процесі прийняття управлінських рішень щодо руху основних засобів та ефективності їх використання. Основними шляхами вдосконалення організації обліку основних засобів є раціоналізація відповідних форм документації та облікових реєстрів, а також методів і способів збору, обробки та узагальнення облікової інформації, адаптованих до сучасних умов.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [Електронний ресурс], [затверджено Наказом Міністерства фінансів

України від 30 листопада 1999 р. № 291.; станом на 2 квітня 2024 р.]: - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>

2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» [Електронний ресурс], [затверджено Наказом Міністерства фінансів України від 27 квітня 2000 р. № 92, зі змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів України від 26 травня 2022 р. № 148; станом на 2 квітня 2024 р.]: - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text>

3. Про затвердження Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку основних засобів [Електронний ресурс]: Наказ, Рекомендації: [затверджено Наказом Міністерства фінансів України від 30 вересня 2003 р. № 561, зі змінами, внесеними з Наказом Міністерства фінансів від 18 жовтня 2022 р. №337; станом на 2 квітня 2024 р.]: - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0561201-03#Text>